

Wij

ANKER & ANKER
strafrechtadvocaten

ZATERDAG 1 DECEMBER 2018

11

10

Hecht

*Gortdroge
advocatenweeling
Anker & Anker
kibbelt erop los*

16

Reizen
Serene pracht
in Luang
Prabang, Laos

40

Reportage
Wij vinden
Sinterklaas!
In Ierland...

25 *Skylines: roddel en achterklap in Parijs*

Knokken en knallen

Overdag verdedigen de geachte (con)frères vier- en vijfvoudige moordenaars en zedendelinquenten. „En 's avonds onszelf.” Een tweeling in toga. De markante strafrechtadvocaten Hans en Wim Anker kijken in het jaar dat ze 65 jaar zijn geworden, even achterom.

*Door Marie-Thérèse Roosendaal
Foto's Paul Tolenaar*

In hartje Leeuwarden zetelt hun kantoor, in het geboortehuis van Saskia van Uylenburgh, de vrouw van Rembrandt, zoals Wim Anker met trots memoreert. Om daar gortdroog en zonder een spier te vertrekken, aan toe te voegen: „Parkeergelegenheid is hier niet, maar dat geeft niks. Van onze cliënten zit toch 98 procent vast. De andere twee procent heeft een rijontzegging.”

Meer cijfers volgen in zijn werkkamer vol aangename rommel. „Onze medewerkers werken hier allemaal al heel lang. Achttien jaar, 24 jaar. Levenslang hebben ze, want daarin zijn wij van Anker & Anker gespecialiseerd. Er zijn vijf chauffeurs aan ons

kantoor verbonden. Kunnen de advocaten onderweg rustig doorwerken en daarnaast drinken wij na een zitting graag een jeneverdje in een plaatselijk café.” In de gang komt broer Hans Anker een deur uit. „Die kamer hoeft u niet te bekijken, die is natuurlijk identiek aan de mijne.”

Jullie zijn altijd samen, maar ik heb begrepen dat Wim het Friese dorp Akkrum waar jullie zowat jullie hele leven woonden, sinds kort heeft verlaten!

Wim: „Ik ben de liefde achterna gevlogen en woon in een dorp bij Franeker.”

Hans: „Hij maakt nog wel deel uit van de evenementencommissie waar we al 42 jaar in zitten.”

Wim: „Ik ga nog elke veertien dagen naar Akkrum voordat we naar de voetbalwedstrijden van Heerenveen gaan. Vijftien jaar geleden zeiden we in een interview: 'Wij zijn verankerd in dit dorp en we gaan hier nooit meer vandaan'. Pijnlijk.”

Hans: „Aan die woorden herinner ik hem nog wel eens. Zo. De eerste klap is uitgedeeld. 1-0.”

Wim: „Achterstand heb ik graag, dan kan ik me terugknokken.”

Hans, heeft u niet overwogen achter Wim aan te gaan?

„Nooit! Hij heeft een leuk huis hoor, maar ik woon vlakbij het centrum van Akkrum! Jazeker, het dorp heeft een centrum. En een rotonde en een spoor. Er is zelfs een Akkrum-Oost, mevrouw!”

Om terug te komen op die 1-0, zijn jullie zo competitief?

Hans: „We willen altijd winnen van elkaar. Vroeger al met polsstokspringen in het weiland, voetballen op het veldje.”

Wim: „Ik was linksbuiten, hij rechtsbuiten. Samen toch één mens.”

Maar was het, gezien die eeuwige broederstrijd, niet beter geweest ieder voor een ander vak te kiezen?

'Trots op zeker tien zaken die tot wetswijziging leidden'

Wim: „Nee, moet je geforceerd jenever drinken omdat de ander berenburg neemt? Moet je voor Cambuur zijn omdat de ander voor Heerenveen is? Wij zijn vrijwel identiek, hebben hetzelfde dna en komen uit één ei. We denken, leven en doen vaak hetzelfde. Op de hbs ontstond onze belangstelling voor recht. We zijn op dezelfde dag met de studie begonnen en hebben, schrik niet, dezelfde vakken gevolgd, niet eentje uitgezonderd. We zijn op dezelfde dag afgestudeerd. Die studie hebben we samen gedaan. Ook al gruwden medestudenten ervan, we bereidden de colleges voor én bespraken ze erna. Als Hans een bruine envelop met de uitslag opende, wist ik ongezien ook al welk cijfer ik had: hetzelfde, of er net onder. Wij waren geen zesjes- of zeventjes-mensen, we wilden meer dan alleen tentamens halen. Hans is, ik krijg het mijn mond bijna niet uit, cum laude afgestudeerd. Ik net niet, op een duizendste punt na of zo.”

In een triomfantelijk gebaar zwaait Hans zijn arm in de lucht. „2-0! Maar eh, nét niet... Om cum laude te krijgen, moest jij voor het laatste tentamen een twaalf halen...”

Wim: „Irritant, de houding van die man. Ik moet het met grote regelmaat aanhoren, alsof het er na veertig jaar advocatuur nog toe doet. Op het vrijdagoverleg, wanneer de zaken worden verdeeld en er een complexe tussen zit, zegt hij: 'Dat lijkt me iets voor iemand die cum laude is afgestudeerd'. Zwijgen is dan het beste.”

De een is de binnenman en de ander de buitenman?

Wim: „Die splitsing hebben we aangebracht toen wij in 1991 Anker & Anker- strafrechtadvocaten startten. Twee kapiteins op één schip kan niet. Hans is organisatorisch en leidinggevend de sterkste. Teneinde kleur, toon en sfeer van de onderneming te bepalen en brandjes te blussen, moet hij vier dagen per week op kantoor zijn. Ik doe het spannende deel en ben het gezicht naar buiten. Ik pleit in hele land, daar gaat mijn hart naar uit.”

Hans: „Ik doe ook weer veel zittingen nu ik aardig ben hersteld na een ernstig verkeersongeval in 2013. We bouwen wel wat af, we willen jongeren ook een kans geven.”

Strafpleiters zonder protserige Rolex om de pols, geen Aston Martin onder de kont. Jullie doen veel pro deo-zaken, waarom gaan jullie niet voor het grote geld?

Wim: „We zijn een principieel kantoor met een sociaal gezicht. Niet om het beeld van die aardige Friese plattelandjongens neer te zetten, het is geen praatje voor de Bühne. Pa Anker zei regelmatig met luide stem: 'Zorgt dat je er voor een ieder bent, mannen. En geen dollartekens in de ogen, aub!'”

Hans: „Maar in de gefinancierde rechtsbijstand lopen de vergoedingen terug, dus verdienen we in pro deo-zaken elk jaar minder. Van minister Dekker van Rechtsbescherming, wij zeggen Rechtsbeperking, zijn wij dus geen fans. Via maatschap twee, Anker & Anker-opleidingen, financieren we onze

hulp aan min- en onvermogens. Aan educatie gaat vijftig procent van onze tijd op. Cursussen aan advocaten, lezingen van Terneuzen tot Delfzijl.”

Wim: „Eerlijk is eerlijk, een idee van broeder. 3-0.”

Collega-strafpleiters laten hun cliënten weleens een grote zak geld in de gang neerzetten.

Wim: „Cash mag je aannemen, in bijzondere omstandigheden tot 5000 euro. Dat doen wij niet, hooguit een miniem bedragje. We willen geen rimpeling in de vijver! De gedragsregels lezen we niet eens, die zitten in ons hart en hoofd.”

Hans: „En dan zeggen ze: 'die Ankers zijn te netjes!' Wij ergeren ons groen en geel aan een groeiende groep cowboys in ons beroep. Advocaten die niet wachten totdat ze worden gebeld, maar die zelf verdachten benaderen. In de zaak Jos B., hadden naar verluidt al zes advocaten contact met de Spaanse advocaat gezocht. Schande, in strijd met de waardigheid van ons beroep.”

Wim: „Een cliënt met selectief vermogen belde mij en...”

Hans hapt: „Je bedoelt dat hij mij niet heeft gebeld?”

Wim grijnst: „Jouw naam werd niet genoemd. Het is nu wel 3-1. Goed, ik ging naar het politiebureau, zei de betrokkene dat vijf advocaten al spontaan hun diensten hadden aangeboden. Ja, er zwemmen minder karpers in de vijver, de geregistreerde criminaliteit neemt af. Voor het eerst zijn er failliete advocatenkantoren.”

In die strafzaken staan jullie voor het grote publiek per definitie aan de verkeerde kant.

Hans: „Wij verdedigen de onderwereld niet, maar een doorsnee van de samenleving. Politiefunctionarissen, artsen, directeurs, advocaten, politici, et cetera. Het is geen ver-van-je-bedshow, morgen kan het je collega, partner, kind, buurman of vriend overkomen. In Nederland ben je al verdachte als er een redelijk vermoeden van schuld bestaat. Dan zit je maanden in de justitiële molen. Wij beperken ons tot de verdachten, doen nooit nabestaanden of slachtoffers, dat is duidelijker voor iedereen. En wij kijken niet naar inkomen of vermogen, want iedereen heeft recht op rechtsbijstand. Maar de regie ligt bij ons en niet bij de verdachte. Met de verdediging van Robert M., die grote zedenzaak, kwamen de dreig-, scheld- en haatmailtjes snel binnen. Die worden bijna allemaal 's nachts verstuurd, anoniem, met veel hoofdletters, spelfouten en uitroeptekens. Aangifte doen we niet, kantoorbeleid, maar we sturen de ernstigste door naar onze contacten bij de politie en het OM. Bang zijn we niet, we hebben een dikke huid.”

Wim: „Toen het verlov van Martin C. in november jongstleden in het nieuws kwam, was het weer raak. Maar zonder verlov geen tbs, het is inherent aan de kern van de maatregel: terug naar de maatschappij. Met verloven gaat het zelden mis. In 2016 waren er in totaal 50.000 verlobbewegingen, 36 mensen keerden niet direct terug, in twee gevallen was sprake van recidive. Dan heb je het over een promillage. Die tbs'er is behandeld, de maatregel is effectiever dan gevangenisstraf, want de recidive is lager.”

Wim Anker bezoekt vaak nog jaren na de uitspraak levenslang gedetineerden.

Wim: „Niet uit schuldgevoel, maar om humanitaire redenen. Hans wijst me dan altijd op de professionele distantie. Maar de meesten krijgen helemaal geen bezoek meer. Een tijd terug bezocht ik er drie op een dag. Een beginnersfout, het is me slecht gekomen. De veroordeelden hebben een ellendig verleden, het heden is elke dag hetzelfde en toekomst is er niet. Uitzichtloos. Perspectiefloos. De mogelijkheid van gratie biedt nog een sprankje hoop.”

Dat zal niet iedereen u in dank afnemen.

Wim: „Wij liggen regelmatig onder vuur. Hans en ik zeggen weleens: 'Overdag verdedigen we onze cliënten en 's avonds en in de weekeinden onszelf. Ik doe twee lezingen per week en dan probeer ik de vooroordelen te slechten en misverstanden weg te

werken. Maar of het na al die duizenden lezingen ook is overgekomen... In 2016 ben ik het theater in gegaan. Zei mijn broeder, moet je nagaan, mijn eigen bloed: 'Neem dan de kleine zaal of nodig de burens uit en haal het verzorgingshuis leeg'. Totaal niet optimistisch. En, let op, het wordt nu 3-2, ik kreeg de grote zaal in Leeuwarden vol. Achthonderd man. Fantastisch! De Koninklijke Schouwburg in Den Haag: ook uitverkocht!"

Hans: „Was ik mee geweest, dan was het twee keer volle bak geweest. 4-2.”

Waarom doen jullie het met die geestige interactie eigenlijk niet samen?

Wim: „Nu het succes er is, wil broeder ook een rolletje. Ik denk dat het wel leuk is om hem vier keer per avond de schemerlamp op het toneel te laten verplaatsen. Als hij maar niet zijn mond opendoet. 4-3, in blessuretijd!”

Hans: „Ik ga dan meteen voor een Oscar voor de beste mannelijke bijrol, Joop.” De Ankers noemen elkaar en plein public vaak Joop om verwarring te zaaien.

Krijgen jullie nooit genoeg van elkaar?

Hans: „Nee. Hebben we vijftig weken intensief samengewerkt, gaan we in juli samen naar Zuid-Limburg, Slenaken. Komen we om vier uur aan, zetten we de koffer in de gang van het hotel en aan het ronde tafeltje met het Perzische kleedje bestellen we dan een elsje, een Limburgs sterk drankje. Dan nemen we rustig het jaar door, wat anderen op 31 december doen. En om één uur 's nachts vertrekken we naar de kamers om onze koffers uit te pakken. Leuk? Leuk dekt de lading niet, mevrouw, het is fantastisch!”

Jullie zijn wel mannen van onwrikbaar vastgeroeste gewoonten.

Wim: „We komen al zestig jaar in datzelfde hotel. Dorpelingen vinden het gek, onze oudere broer en zus schudden het hoofd. Als kind kwamen we daar al en toen wij achttien waren, gingen we natuurlijk niet meer met onze ouders mee op vakantie. Hebben wij ze, andersom, meegenomen naar Slenaken. Tot hun dood hebben we dat volgehouden. De kleine katholieke Limburgse gemeenschap heeft ons opgenomen, wij organiseren de uitwisseling van de fanfares van Akkrum en Slenaken en het plein is omgedoopt tot Ankerplaats. Daar zijn we trots op.”

Lokt de verre horizon niet?

Hans: „Al willen anderen elk jaar wat anders – Namibië, Malta, Tsjechië – wij gaan naar Slenaken. Wij drinken ook jenever, al zijn er alleen nog oude mannen die dat doen. We hebben onze vaste anker-

CV

Anker & Anker
Geboren op 27 februari 1953 in Leeuwarden. Eeneilig, identiek en onafscheidelijk. Eloquent en erudiet. Jenever en smartlappen.

Hans
‘Hij had het alleen gered, Wim niet’, zei hun moeder. Getrouwd, twee zoons; voetbal-liefhebber; actief in verenigingsleven in Akkrum (Fr.). Strafrecht: levensdelicten, zedenzaken, bijstand aan politiebambtenaren en artsen.

Wim (kwartier ouder)
Na twee scheidingen weer gelukkig in de liefde, een dochter. Vier keer overspannen; voetbalkenner; gespecialiseerd in tbs-zaken en levenslange gevangenisstraf; theater-tour.

punten, trekken ons eigen pad en trekken ons van anderen niks aan. Met mijn gezin ga ik wel naar de Waddenellanden.”

Wim: „Met mijn partner ben ik al naar Andalusië en het Comomeer geweest. Bevalt geweldig. Maar die week met Hans blijft, hoe dan ook.”

Jullie levens verlopen niet synchroon. Hans houdt het bij één vrouw en Wim is twee keer gescheiden en weer verliefd.

Hans: „Ik ben geen rekenwonder, maar volgens mij ben ik al 37 jaar getrouwd.”

Wim: „Ik ook, als ik alles bij elkaar optel. Een scheiding is verdrietig, maar zo lopen de dingen nu eenmaal. Jaloers ben ik nooit op Hans. De voordelen van tweeling zijn, zijn legio. Bij de geboorte stonden wij al met 2-0 voor. De kracht is Anker én Anker, de combinatie, het aanvullen en de dynamiek. Was het alleen W of H geweest, dan had jij hier niet gezeten. Er is maar één nadeel en dat is...”

Hans: „...dat irritante mannetje naast hem.”

Wim: „Altijd een meetlat naast me. ‘Hoe kan het dat jij vier keer overspannen was en dat Hans vrolijk door het leven fladdert? Hoe kan het dat jij twee keer gescheiden bent, terwijl Hans... Hoe kan het dat jij niet meer in Akkrum woont en Hans wel?’ Hans dit, Hans dat. We worden altijd vergeleken, word ik soms ziek van. Ik ben de eerstgeborene. De gelukkigste minuten van mijn leven. Wat een rust en toen kwam na een kwartier die roepstoeter.”

Hans: „Ik verbied u dit te noteren!”

Is een leven zonder elkaar denkbaar?

Wim: „Hans heeft na zijn ongeluk lang moeten revalideren en hij heeft evenwichtsklachten. Als hij stopt met werken, stop ik direct. Het is Anker én Anker. Ik had het laatste jaar hartritme stoornissen, lag zeven keer in het ziekenhuis. Binnen een seconde ging ik van hartslag zestig naar 180 en dan was ik tot niets meer in staat. Het gebeurde steeds zonder signaal en op de meest ongelegen momenten. Elektroshock, een operatie, ik heb alles gehad. Het hart is weer enigszins rustig, alleen nog verhoogd door mijn verliefdheid.”

Wat is bijgebleven van 65 jaar?

Wim: „Voor mij is niet het meest memorabele dat ik in hoger beroep een levenslange heb vrij gekregen. Dat is mijn werk. Nee, het was dat ik met Hank Heijn een lezing heb gegeven. Terwijl ik twaalf jaar lang de moordenaar van haar man, Ferdi E., juridisch had bijgestaan. Ze belde me, ze zoende me drie keer. Uniek en groots.”

Hans: „Ik vond de Volendam-brand indrukwekkend. Een langdurig proces in een verdeeld dorp waar de emoties hoog opliepen. Slachtoffers in de zaal, Jan Veerman met naasten die hem steunden. Spitsroeden lopen met het pleidooi.”

„Daarnaast ben ik trots op zeker tien zaken die tot een wetwijziging hebben geleid. Krenten in de pap. Neem de betrouwbaarheid van flitspalen, vanwege ons kantoor moet er van elke meting drie procent af.

De mediwiet. Albert Heringa die zijn 99-jarige moeder bij zelfdoding hielp omdat zij levensmoe was, die zaak loopt nog. Van de ene instantie naar de andere wordt het goed afloopt, naar de volgende waar alle verzoeken worden afgewezen. Maar we hebben het met z'n allen op de politieke agenda gezet. Een zaak van lange adem.”

Wim: „Knokken, vechten, strijden, knallen, schiet-

ten. Dat zijn wij, dat is ons leven. Soms krijgen we aanbiedingen om bijvoorbeeld de politiek in te gaan. Schrijven wij tweeregelige briefjes terug. ‘Bedankt, zeer eervol, maar helaas. Eens een advocaat, altijd een advocaat.’”

Anker en Anker schudden elkaar de hand. „Maar hoe is de score nu?” ●

‘Na mijn geboorte kwartier rust en toen kwam die roepstoeter’